

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalminister
määrus
terviktekst
01.01.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 29.12.2020, 46

Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmine

Vastu võetud 06.05.2002 nr 75
[RTL 2002, 58, 887](#)
jõustumine 01.11.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.12.2020	RT I, 29.12.2020, 40	01.01.2021

Määrus kehtestatakse «[Rahvatervise seaduse](#)» § 8 lõike 2 punkti 17 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesoleva määrusega kehtestatakse inimeste tervisekahjustuste ja ebaameeldivate aistingute vältimiseks ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused elamutes ning ühiskasutusega hoonetes.

(2) Määrus ei käsitle:

- 1) ultraheli, mis levib kõvakeha kaudu;
- 2) ultraheli, mis mõjub inimesele raviprotseduuride ajal;
- 3) looduslikku infraheli.

(3) Ultra- ja infraheli tekitavad seadmed, masinad ning muud ultra- ja infraheli allikad, olenemata nende asukohast, tuleb paigaldada ning neid tuleb hooldada või kasutada sellisel viisil, et nende tekitatud ultra- või infraheli helirõhutasemete elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ei ületa käesoleva määrusega sätestatud piirväärtusi. Määruse nõudeid tuleb arvestada samuti ehitusprojektide koostamisel.

(4) Ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmisel tuleb kasutada käesoleva määrusega kirjeldatud meetodeid. Mõõtmisel on soovitatav kasutada mõõtevahendeid, mis vastavad määruses nimetatud standardite nõuetele. [[RT I, 29.12.2020, 40](#)- jõust. 01.01.2021]

(5) Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused kehtivad ööpäevaringselt.

(6) Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ei sõltu samal ajal toimivate ultra- ja infraheli allikate arvust.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi akustikas kasutatavaid füüsikalisi termineid:

- 1) ultraheli – õhus leviv heli sagedusega üle 20 kHz;
- 2) infraheli – õhus leviv heli sagedusega alla 20 Hz;
- 3) müra – inimest häiriv või tema tervist ja heaolu kahjustav heli;
- 4) helirõhutaseme L_p - suhteline helirõhk, määratakse detsibellides (dB) kuuldeläve helirõhu suhtes;
- 5) ekvivalentne helirõhutaseme $L_{p,eq,T}$ - mingi aja jooksul toimiva heli energeetiline ekvivalent;
- 6) helirõhutaseme G-korrigeeritud väärtus L_{pG} või $L_{pG,eq,T}$ - helirõhutaseme, mis on mõõdetud soovituslikult standardisarja EVS-EN 61672 või muude samaväärsete dokumentide nõuetele vastavate mõõtevahenditega ning sageduslikult korrigeeritud soovituslikult standardi EVS-ISO 7196 (*Acoustics – Frequency-weighting characteristic for infrasound measurements*) või muu samaväärse dokumendi nõuete kohaselt. [[RT I, 29.12.2020, 40](#)- jõust. 01.01.2021]

§ 3. Ultraheli helirõhutaseme piirväärtus

Püsiva tasemega ultraheli helirõhutaseme L_p või muutuva ultraheli ekvivalentse helirõhutaseme $L_{p,eq,T}$ piirväärtus 1/3-oktaavriba kesksagedusel 20–25 kHz on 70 dB ja kesksagedustel üle 25 kHz – 100 dB.

§ 4. Infraheli helirõhutaseme piirväärtus

Püsiva tasemega infraheli G-korrigeeritud helirõhutaseme L_{pG} või muutuva tasemega infraheli G-korrigeeritud ekvivalentse helirõhutaseme $L_{pG,eq,T}$ piirväärtus on 85 dB.

§ 5. Üldnõuded mõõtevahenditele

Ultra- ja infraheli mõõtmiseks tuleb kasutada soovituslikult standardi EVS-EN 61672-1 (*Electroacoustics – Sound level meters*), EVS-EN 61260-1 (*Electroacoustics – Octave-band and fractional-octave-band filters*) või EVS-EN IEC 60942 (*Electroacoustics – Sound calibrators*) või muu samaväärse dokumendi nõuetele vastavaid mõõtevahendeid.

[RT I, 29.12.2020, 40- jõust. 01.01.2021]

§ 6. Ultraheli helirõhutaseme mõõtmine

(1) Ultraheli mõõtmiseks kasutatava mõõtevahendi täpsus peab olema ± 2 dB piires sagedusdiapasoonis kuni 25 kHz ja ± 5 dB piires sagedusdiapasoonis üle 25 kHz.

(2) Ultraheli mõõtmisel ei ole lubatud kasutada mõõtemikrofoni tuulekaitset või muud otsikut.

(3) Mõõtmise ajal võivad mõõdetavas ruumis viibida ainult mõõtmises osalevad isikud. Mõõtja peab asuma mõõtemikrofonist vähemalt 0,5 m kaugusel.

(4) Ultraheli mõõtmisel asetatakse mõõtemikrofon kohtadesse, kus inimesed kõige sagedamini viibivad. Mõõtepunktid peavad asuma vähemalt 0,5 m kaugusel seinast ja 1,0 m kaugusel akendest. Mõõtepunktide vaheline kaugus peab olema vähemalt 0,7 m.

(5) Ultraheli mõõtmisel peavad mõõtepunktid asuma 0,5 m, 1,0 m ja 1,7 m kõrgusel põrandast või maapinnast ja mõõtemikrofonid peavad olema suunatud heliallika poole või suunas, kust mõõdetakse maksimaalne helirõhutaseme. Ultraheli mõõtmisel peavad ruumi ukсед ja aknad olema suletud.

(6) Püsiva tasemega ultraheli mõõtmise kestus peab olema vähemalt 3 minutit. Igas mõõtepunktis tuleb teha vähemalt 3 mõõtmist.

(7) Muutuva tasemega ultraheli mõõtmise kestus tuleb valida selline, et oleks haaratud kõik mõõdetava heli režiimimuutused, kusjuures ühe mõõtmise kestus igas mõõtepunktis peab olema vähemalt 30 minutit.

(8) Ultraheli mõõtetulemuseks võetakse maksimaalsed helirõhutasemed.

§ 7. Infraheli helirõhutaseme mõõtmine

(1) Infraheli helirõhutasemete mõõtmiseks on soovitatav kasutada mõõtevahendeid, mis vastavad vähemalt klassi 1 nõuetele EVS-EN 60651:2001 järgi.

(2) Infraheli helirõhutasemete mõõtmised tuleb teha soovituslikult standardi EVS-ISO 1996-2 (*Akustika. Keskkonnamüra kirjeldamine, mõõtmine ja hindamine. Osa 2: Helirõhu taseme määramine*) või muu samaväärse dokumendi nõuete kohaselt.

[RT I, 29.12.2020, 40- jõust. 01.01.2021]

(3) Infraheli helirõhutasemete mõõtmispunktid on soovitatav valida Rootsi mõõtemetodi «*Recommendation for measurement of sound levels in rooms with low frequencies*» (SP-INFO 1996:17, *National Testing and Research Institute*) kohaselt.

(4) Tehnoseadmete tekitatud infraheli on soovitatav mõõta vastavalt standardi EVS-EN ISO 16032 (*Acoustics – Measurement of sound pressure level from service equipment in buildings – Engineering method*) või muu samaväärse dokumendi nõuetele.

[RT I, 29.12.2020, 40- jõust. 01.01.2021]

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. novembril 2002. a.